

**Energetický regulační úřad
Masarykovo nám. 5
586 01 Jihlava**

V Praze dne 2. prosince 2021

sp. zn. OSS-12512/2021-ERU

Vyjádření k obdrženým připomínkám k návrhu Desetiletého plánu rozvoje přepravní soustavy v České republice 2022-2031

Energetický regulační úřad dne 25. listopadu 2021 zaslal provozovateli přepravní soustavy připomínku obdrženou ve veřejné konzultaci návrhu Desetiletého plánu rozvoje přepravní soustavy v České republice pro období 2022-2031, vypsané úřadem v období od 2. listopadu do 22. listopadu 2021, a vyzval provozovatele přepravní soustavy, aby se k připomínce vyjádřil (č.j. 12512-5/2021-ERU). Provozovatel přepravní soustavy proto níže uvádí své vyjádření k obdržené připomínce.

Vyjádření k připomínce zaslané společností eustream, a.s.:

Obdržený dokument od společnosti eustream, a.s. (dále jen „eustream“) se týká projektu Česko-rakouské propojení (TRA-N-134), který je obsažen v návrhu Desetiletého plánu rozvoje přepravní soustavy v České republice 2022-2031 (dále také „Plán rozvoje“). Společnost eustream na základě důvodů uvedených v jimi zaslaném dokumentu navrhuje tento projekt z návrhu Desetiletého plánu rozvoje přepravní soustavy v České republice 2022-2031 vypustit.

Provozovatel přepravní soustavy si dovoluje upozornit, že projekt Česko-rakouské propojení (TRA-N-134), který je zařazen v návrhu Plánu rozvoje, je plánován jako reakce na nezávaznou indikaci poptávky po kapacitě obdrženou společnostmi NET4GAS, s.r.o., a GAS CONNECT AUSTRIA GmbH v roce 2019 v rámci procesu posouzení tržní poptávky po přírůstkové kapacitě uskutečněného na základě nařízení Komise (EU) č. 2017/459.

Po nabytí právní moci rozhodnutí o schválení Návrhu tohoto projektu přírůstkové kapacity mezi vstupně-výstupními systémy České republiky a rakouskou obchodní oblastí Východ na obou stranách hranice bude přírůstková kapacita související s tímto projektem Česko-rakouského propojení (TRA-N-134) nabídnuta v aukci ročních kapacit v roce 2022, v níž budou mít účastníci trhu možnost projevit závazný zájem o nabízenou inkrementální kapacitu.

Postoj slovenského provozovatele přepravní soustavy, společnosti eustream, na jakýkoli projekt, který by se mohl v budoucnu realizovat mezi Českou republikou a Rakouskem, je provozovateli přepravní soustavy v České republice dlouhodobě znám. Realizace jakéhokoli podobného projektu

by mohla teoreticky ohrožit komerční zájmy společnosti eustream v oblasti současné přepravy plynu z České republiky do Rakouska a obráceně. Proto jakékoli připomínky proti podobným druhům projektů ze strany společnosti eustream je třeba posuzovat jako intervenci s cílem chránit její vlastní obchodní zájmy.

Provozovatel přepravní soustavy v České republice neuvažuje o vyřazení projektu Česko-rakouské propojení (TRA-N-134) z Plánu rozvoje.

Reakce provozovatele přepravní soustavy na zmíněné důvody v obdrženém dokumentu, podle kterých společnost eustream uvádí, že projekt není schopen přinést deklarované benefity:

Uvedený důvod č. 1: „Česko-rakouské propojení“ se nezakládá na relevantní poptávce trhu

Nařízením Komise (EU) č. 2017/459 ze dne 16. března 2017 se zavedl kodex sítě pro mechanismy přidělování kapacity v plynárenských přepravních soustavách. Evropští provozovatelé přepravních soustav na každé straně hranice vstupně-výstupního systému dle tohoto nařízení jsou povinni společně spolupracovat na procesu posouzení tržní poptávky po přírůstkové kapacitě a na provádění technických studií projektů k zajištění přírůstkové kapacity pro své společné propojovací body. Tato posouzení poptávky se musí provádět na základě článku 26 zmíněného nařízení, a to alespoň v každém lichém roce počínaje rokem 2017. Zároveň se vypracovávají společné zprávy o posouzení tržní poptávky, z nichž každá se týká všech propojovacích bodů alespoň jedné hranice vstupně-výstupního systému dle nařízení. Tyto zprávy zahrnují konkrétní agregované indikativní poptávky všech uživatelů soustavy po přírůstkové kapacitě a obsahují informaci, jak provozovatelé přepravních soustav plánují tuto přírůstkovou kapacitu zajistit. Provozovatelé přepravních soustav musí zahájit proces posouzení tržní poptávky a případné další navazující kroky v souladu s uvedeným nařízením bez ohledu na posouzení ze strany ostatních účastníků trhu s plynem nebo provozovatelů samotných.

Na základě indikativních poptávek z roku 2019 byl provozovatelem přepravní soustavy v České republice (NET4GAS, s.r.o.) zahájen projekt Česko-rakouské propojení (TRA-N-134), při jehož plánování provozovatel přepravní soustavy v České republice spolupracuje s provozovatelem přepravní soustavy v Rakousku (GAS CONNECT AUSTRIA GmbH). V souladu s článkem 27 nařízení Komise (EU) č. 2017/459 proběhla na přelomu ledna a února 2020 veřejná konzultace tohoto projektu přírůstkové kapacity. Během dubna 2021 byl Energetický regulační úřad informován rakouským národním regulačním úřadem (Energie-Control Austria für die Regulierung der Elektrizitäts und Erdgaswirtschaft), že na rakouské straně nebude možno do 5. května 2021 vydat rozhodnutí potřebná ke schválení Návrhu projektu přírůstkové kapacity mezi vstupně-výstupními systémy České republiky a rakouskou obchodní oblastí Východ. Z tohoto důvodu se oba regulační úřady rozhodly podat žádost k Agentuře Evropské unie pro spolupráci energetických regulačních úřadů (ACER) o prodloužení lhůty pro vydání předmětného rozhodnutí. ACER následně 23. července 2021 vydal souhlasné stanovisko se žádostí obou úřadů a prodloužil lhůtu na vydání společného rozhodnutí do 5. listopadu 2021 (Energetický regulační úřad vydal souhlasné stanovisko

k Návrhu projektu 30. září 2021). Tato skutečnost způsobila, že nebylo možné nabídnout přírůstkovou kapacitu související s projektem v aukci ročních přepravních kapacit v roce 2021. Předpokládaný nový termín nabídnutí této přírůstkové kapacity bude v roční aukci kapacit v roce 2022. Posunutím předpokládaného termínu aukce došlo rovněž k posunutí předpokládaného roku zprovoznění projektu na rok 2028.

Nové posouzení tržní poptávky sice proběhlo v roce 2021, ale proces zahájení a plánování projektu Česko-rakouského propojení (TRA-N-134) dle procesu z roku 2019 nebyl ještě ukončen. Další kroky v rámci plánování tohoto projektu se proto řídí již zmíněným nařízením Komise (EU) č. 2017/459, podle kterého oba dotčení provozovatelé přepravních soustav (v České republice a Rakousku) postupují. Přírůstková kapacita související s tímto projektem by měla být nabídnuta v aukci ročních kapacit v roce 2022, v níž budou mít účastníci trhu možnost projevit závazný zájem o nabízenou inkrementální kapacitu.

Provozovatel přepravní soustavy by dále rád reagoval na pochybnosti společnosti eustream o smyslu připomínkovaného projektu v souvislosti s jeho přípravou v čase dekarbonizačních snah Evropské unie dosáhnout uhlíkovou neutralitu v roce 2050. V návrhu na schválení projektu přírůstkové kapacity „Česko-rakouské propojení“ podaném společností NET4GAS, s.r.o. dne 5.11.2020 na Energetický regulační úřad byla navržena výstavba předmětné infrastruktury v podobě její plné připravenosti na budoucí možnou přepravu vodíku. Projekt proto zároveň reaguje i na dekarbonizační snahy Evropské unie dosáhnout uhlíkovou neutralitu v roce 2050.

Uvedený důvod č. 2: „Česko-rakouské propojení“ nepřinese smysluplnou integraci regionálních trhů

Provozovatel přepravní soustavy uvádí, že tento přínos nebyl v konzultovaném dokumentu (návrh Desetiletého plánu rozvoje přepravní soustavy v České republice 2022-2031) v rámci veřejné konzultace pořádané Energetickým regulačním úřadem deklarován. Projekt byl zahájen výhradně na základě obdržené nezávazné indikace poptávky po kapacitě v rámci procesu posouzení tržní poptávky po přírůstkové kapacitě provedeného podle nařízení Komise (EU) č. 2017/459. Ovšem v případě realizace projektu by došlo k zpřístupnění obousměrné přepravní kapacity mezi Českou republikou a Rakouskem a vzniklo by první přímé napojení české plynárenské soustavy na významný plynárenský hub (Central European Gas Hub) v Baumgartenu.

Uvedený důvod č. 3: „Česko-rakouské propojení“ nezvýší bezpečnost dodávek plynu do ČR

Provozovatel přepravní soustavy uvádí, že tento přínos nebyl v konzultovaném dokumentu (návrh Desetiletého plánu rozvoje přepravní soustavy v České republice 2022-2031) v rámci veřejné konzultace pořádané Energetickým regulačním úřadem deklarován. Projekt byl zahájen výhradně na základě obdržené nezávazné indikace poptávky po kapacitě v rámci procesu posouzení tržní poptávky po přírůstkové kapacitě provedeného podle nařízení Komise (EU) č. 2017/459. Nicméně již čistě z matematického pohledu lze konstatovat, že realizace projektu Česko-rakouského propojení (TRA-N-134) bude mít pozitivní vliv na zvýšení bezpečnosti dodávek plynu pro Českou

republiku, ale i pro Rakousko. Realizace jakéhokoli nového propojení se sousedními státy má vždy pozitivní vliv na zajištění bezpečnosti dodávek plynu podle vzorce N-1 uvedeného v příloze II nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 2017/1938 ze dne 25. října 2017 o opatřeních na zajištění bezpečnosti dodávek zemního plynu.

Uvedený důvod č. 4: Jak už bylo výše zmíněno, projekt „Česko-rakouské propojení“ je nový název pro projekt BACI, který má v účastnících trhu s plynem vyvolat klamlivou iluzi nového projektu, o jehož přínosech měla značné pochybnosti i Evropská komise. [...]

Projekt Česko-rakouské propojení (TRA-N-134) je zařazen v Plánu rozvoje teprve druhým rokem a plánuje se v reakci na nezávaznou indikaci poptávky po kapacitě obdrženou společností NET4GAS, s.r.o., a GAS CONNECT AUSTRIA GmbH v roce 2019 v rámci procesu posouzení tržní poptávky po přírůstkové kapacitě uskutečněného na základě nařízení Komise (EU) č. 2017/459.

Projekt Obousměrné rakousko-české propojení (dále jen „BACI“) byl pozastaven a není proto v tuto chvíli zařazen v Plánu rozvoje. Provozovatel přepravní soustavy v současné době uvažuje o případné realizaci pouze jednoho projektu mezi Českou republikou a Rakouskem. Proto proces přípravy projektu Česko-rakouské propojení (TRA-N-134), který se řídí nařízením Komise (EU) č. 2017/459 dostal v současné době přednost.

Provozovatel přepravní soustavy by dále rád uvedl, že důvodem nezařazení projektu BACI na čtvrtý seznam projektů společného zájmu (v platnosti od 31.3.2020) je, že v souladu se směřováním evropské energetiky k nízkouhlíkovým technologiím se Evropská komise zaměřila u nového, již čtvrtého, seznamu projektů na klíčová propojení a inteligentní sítě v elektroenergetice. Ubylo proto disponibilních prostředků na podporu plynárenských projektů. Více na stránkách Evropské komise: https://ec.europa.eu/info/news/commission-publishes-4th-list-projects-common-interest-making-energy-infrastructure-fit-energy-union-2019-oct-31_en

Projekt BACI při posuzování pro čtvrtý seznam projektů společného zájmu (PCI) dle nařízení (EU) č. 347/2013 prokázal, že jeho přínosy převažují nad náklady podle metodologie CBA (analýzy nákladů a přínosů projektu) vytvořenou organizací ENTSOG na základě požadavku tohoto nařízení (nařízení (EU) č. 347/2013, čl. 11). Metodologie prošla rozsáhlou konzultací a byla schválena Evropskou komisí. Na základě této metodologie bylo zjištěno, že přínosy projektu BACI 1,5-4,8krát převažují nad jeho náklady (v závislosti na zvoleném scénáři). Výsledky analýzy jsou veřejně dostupné na stránkách ENTSOG: <https://www.entsog.eu/sites/default/files/2019-04/TYNDP%202018%20Project-Specific%20CBA%20Results.pdf>

Provozovatel přepravní soustavy se tedy ohrazuje vůči v připomínce uvedené nepravdivé informaci o přínosech projektu BACI a k důvodům nezařazení projektu na 4. list PCI.

Uvedený důvod č. 5: V dokumentu „Update Project Proposal for Incremental Capacity between Entry/Exit System of the Czech Republic (CZ) and Austrian Market Area East (AT)“, zpracovaném společností NET4GAS v koordinaci s GCA, část E (vi) Kanibalizační efekt je poznamenáno, že část kapacitních rezervací v novém propojovacím bodě s vysokou pravděpodobností kanibalizuje rezervace, které by jinak mohly být provedeny na stávajícím propojovacím bodě Lanžhot ve směru na Slovenskou republiku v následovném znění". Toto prohlášení podtrhuje naprostou marnost Projektu, který nepřináší absolutně žádné výhody pro evropský trh s plynem.

Provozovatel přepravní soustavy uvádí, že zamýšlená nová inkrementální infrastruktura naopak vytváří konkurenční prostředí a podporuje hospodářskou soutěž díky možnosti zvolit si výhodnější trasu k přepravě plynu.

S pozdravem,

Antonín Heralecký
Senior specialista, Regulační záležitosti
NET4GAS, s.r.o.